

2 Sňatečnost

Obyvatelé ČR uzavřeli v roce 2014 celkem 45,6 tisíce manželství, o 2,0 tisíce více, než jich bylo evidováno v roce 2013. Meziročně mírně vyšší byla také intenzita sňatečnosti, a to u svobodných i rozvedených. Úhrnná sňatečnost však zůstala nízká, první sňatek by do 50 let věku uzavřelo 53 % mužů a 61 % žen.

Počet sňatků, které v průběhu roku uzavírají obyvatelé ČR, má od počátku 90. let 20. století klesající trend. Naposledy přišlo výrazné lokální zvýšení v roce 2007, kdy díky atraktivním datům v kalendáři vstoupilo do manželství meziročně o 4,3 tisíce párů více, celkem 57,2 tisíce. O dva roky později však byl roční počet sňatků obyvatel ČR (poprvé) nižší než 50 tisíc a pod touto hranicí setrvává. Po roční stagnaci (2012) se snížil v roce 2013 až na historické minimum 43,5 tisíce. To zůstalo v roce 2014 nepřekonáno. Počet sňatků byl meziročně o 2,1 tisíce vyšší. Celkem bylo uzavřeno 45 575 nových manželství.

Zásluhu na vyšším počtu sňatků měli zejména svobodní. Protogamních sňatků, kdy manželství uzavírají dva svobodní snoubenci, bylo 30 785, meziročně o 1,9 tisíce více. Stejný přírůstek zaznamenal i počet prvních sňatků u mužů, u žen byl dokonce 2,1 tisíce. V relativním vyjádření šlo o 6% růst. Celkem bylo v roce 2014 uzavřeno 34 691 prvních manželství mužů a 35 155 prvních manželství žen. Zastoupení prvních sňatků na celkovém počtu sňatků dosáhlo 76,1 %, resp. 77,1 % a má v posledních letech rostoucí trend. Protogamních sňatků bylo v roce 2014 již více než dvě třetiny, přesně 67,5 %. To je podíl o pět procentních bodů vyšší než v roce 2008, kdy byl nejnižší (62,6 %).

Tab. 2.1 Sňatky podle rodinného stavu snoubenců, 2004–2014

	2004	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sňatky celkem	51 447	47 862	46 746	45 137	45 206	43 499	45 575
Sňatky dvou svobodných (protogamní)	33 022	30 315	30 095	29 045	29 684	28 877	30 785
Rodinný stav muže: svobodný	37 940	34 865	34 414	33 371	33 816	32 743	34 691
rozvedený	12 857	12 454	11 820	11 291	10 989	10 339	10 466
ovdovělý	650	543	512	475	401	417	418
Rodinný stav ženy: svobodná	38 147	35 203	34 734	33 443	34 175	33 029	35 155
rozvedená	12 552	12 001	11 431	11 174	10 489	10 005	9 949
ovdovělá	748	658	581	520	542	465	471
Podíl (%) prvních sňatků: muži	73,7	72,8	73,6	73,9	74,8	75,3	76,1
ženy	74,1	73,6	74,3	74,1	75,6	75,9	77,1
Podíl (%) opakovaných sňatků: muži	26,3	27,2	26,4	26,1	25,2	24,7	23,9
ženy	25,9	26,4	25,7	25,9	24,4	24,1	22,9
Podíl (%) protogamních sňatků	64,2	63,3	64,4	64,3	65,7	66,4	67,5

Ve srovnání s prvními sňatky bývá počet sňatků vyššího pořadí zhruba třetinový. V roce 2014 je uzavřelo 10 884 mužů a 10 420 žen, obdobně jako v roce 2013. Tzv. opakované sňatky se ve většině případů týkají osob rozvedených, ovdovělí vstupují do nového manželství zřídka. V roce 2014 takto učinilo 418 vdovců a 471 vdov. Co se týče vzájemného rodinného stavu snoubenců, páry byly ze čtyř pětín homogenní, tedy shodného rodinného stavu. Heterogenní páry tvořil většinou jeden svobodný a jeden rozvedený. U ovdovělých bývají četnější sňatky s rozvedenými než s ovdovělými či dosud svobodnými.

Tab. 2.2 Sňatky podle vzájemného rodinného stavu snoubenců, 2004–2014

Rodinný stav muže	Rodinný stav ženy								
	2004			2009			2014		
	svobodná	rozvedená	ovdovělá	svobodná	rozvedená	ovdovělá	svobodná	rozvedená	ovdovělá
Svobodný	33 022	4 713	205	30 315	4 404	146	30 785	3 792	114
Rozvedený	5 025	7 394	438	4 799	7 214	441	4 299	5 851	316
Ovdovělý	100	445	105	89	383	71	71	306	41
	%								
Svobodný	64,2	9,2	0,4	63,3	9,2	0,3	67,5	8,3	0,3
Rozvedený	9,8	14,4	0,9	10,0	15,1	0,9	9,4	12,8	0,7
Ovdovělý	0,2	0,9	0,2	0,2	0,8	0,1	0,2	0,7	0,1

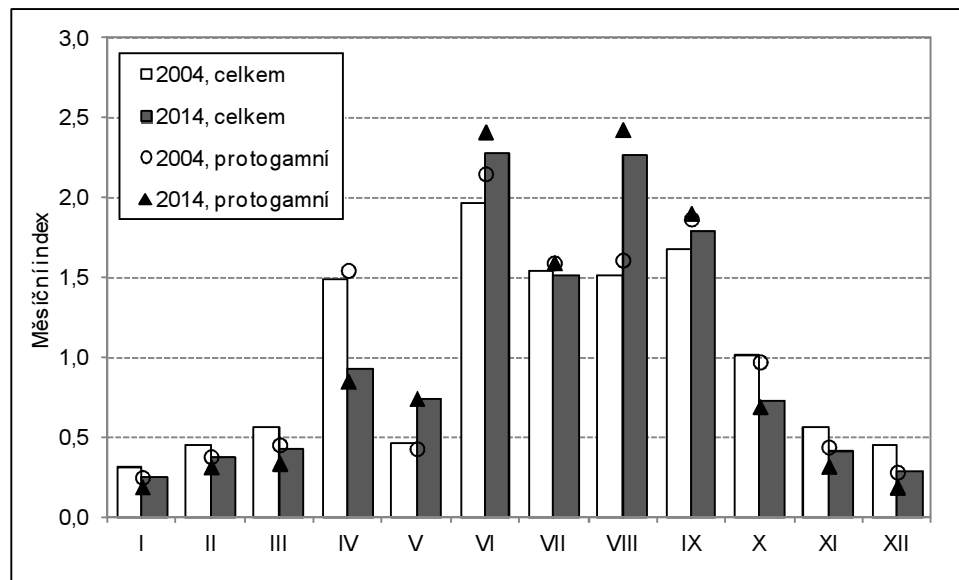
Nejvíce sňatků bylo v roce 2014 uzavřeno v měsíci srpnu, který díky pěti sobotám s celkovým počtem 8 766 sňatků překonal červen s 8 504 sňatky (a čtyřmi sobotami). Třetím nejčetnějším měsícem na oddávky bylo září (6 686), čtvrtým červenec (5 861). Tato čtveřice na svatby nejsilnějších měsíců byla stabilní (pouze s proměnou pořadí) po celé období 2004–2014. Období červen až září přitom zvolilo pro den svatebního obřadu až 65 % snoubenců. Naopak nejméně často se svatební obřady konaly v měsíci lednu (981 v roce 2014), únoru a prosinci.

Velmi nerovnoměrné rozložení sňatků do jednotlivých měsíců roku popisují tzv. měsíční indexy, které zároveň eliminují vliv různého počtu dnů v měsíci. Převádí absolutní počet sňatků na index, porovnávající upravený počet sňatků (po převedení na stejný počet dní) a průměrný měsíc v roce. Výsledky vypovídají, že v roce 2014 bylo nejvíce sňatků uzavřeno shodně ve dvou měsících: v červnu i srpnu byl počet sňatků 2,27x vyšší než průměrný počet na jeden měsíc. Nadprůměrný byl dále již jen měsíc září (index 1,79) a červenec (1,52). Na druhém konci žebříčku skončil leden (0,25) a prosinec (0,29).

Zaměříme-li se pouze na sňatky protogamní, kdy oba snoubenci vstupují do manželství poprvé, byla (a bývá) sezónnost sňatků ještě výraznější. Měsíční index v tomto případě dosáhl v roce 2014 za srpen k hodnotě 2,43 a za červen k hodnotě 2,41, v září byl 1,90. Minimální měsíční index na úrovni 0,19 násobku průměrného měsíce připadl na prosinec i leden. Vyšší variabilita protogamních sňatků je odrazem skutečnosti, že v zimních měsících bývá mezi novomanželi relativně více rozvedených či ovdovělých, než je tomu v měsících letních.

Srovnání výsledků roku 2014 s rokem 2004 dokládá stabilní charakter sezónnosti tohoto procesu. Výraznější proměnou prošly pouze pozice měsíců květen a duben. Květen byl po celou 2. polovinu 20. století nejméně častým měsícem pro sňatky, pravděpodobně pod vlivem pověry „svatba v máji - nevěsta na máry“ (či obdobného znění). Teprve v druhé polovině devadesátých let začala jeho oblíbenost posilovat, měsíční index května pozvolna rostl, a v roce 2001 dokonce jeho pozici nejméně oblíbeného měsíce převzal leden. V roce 2014 byl měsíční index května již 0,74, což odpovídalo 6. místu v pořadí měsíců. Nárůst oblíbenosti května stojí v pozadí poklesu měsíčního indexu dubna, který se tak v uplynulých deseti letech přesunul ze skupiny měsíců s nadprůměrným počtem sňatků do skupiny podprůměrné (již nekompenzuje nízký počet sňatků v květnu).

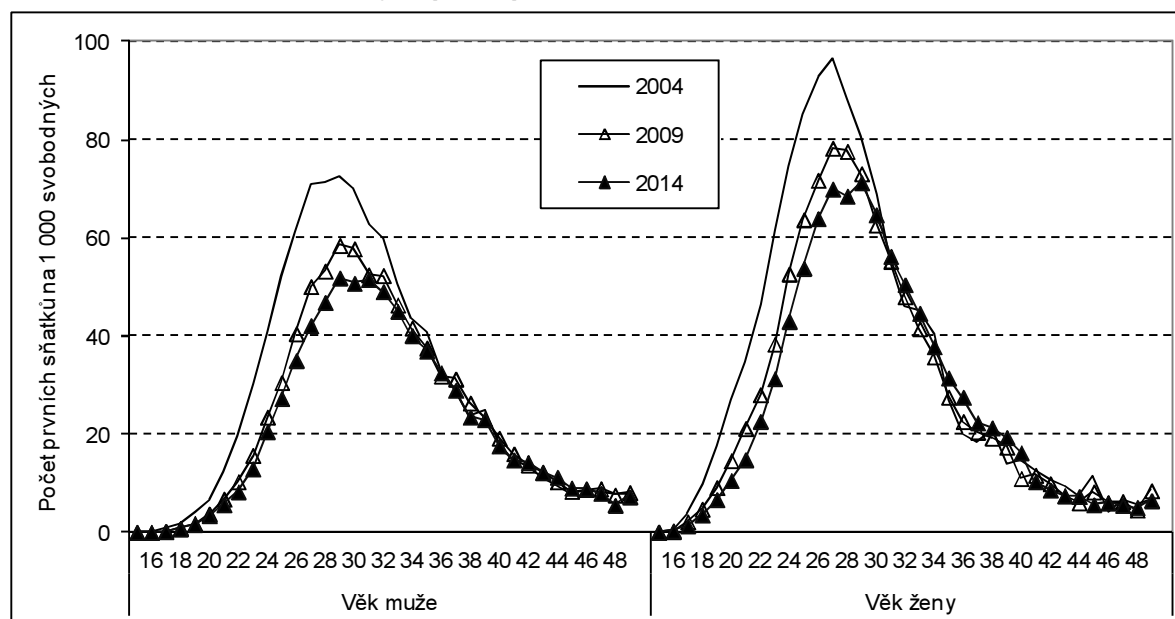
Obr. 2.1 Sňatky podle měsíce uzavření manželství, celkem a protogamní, 2004 a 2014

Intenzita sňatečnosti se výrazně specifikuje nejen podle věku, ale také podle pořadí. Proto se úhrnná úroveň sňatečnosti měří odděleně, zvláště pro prvosňatečnost a opakovanou sňatečnost, resp. sňatečnost rozvedených. Prvosňatečnost nejlépe popisují tzv. jednovýchodné tabulky sňatečnosti svobodných, které v modelu zohledňují také úmrtí a stěhování svobodných, mající vliv na početní stav svobodných. Ve sledovaném období 2004–2014, na rozdíl od předcházejícího desetiletí, již nedocházelo k výraznému posunu věku nejvyšší sňatečnosti. Ten se u mužů i u žen ustálil těsně pod/na hranici 30. roku věku. Vrchol sňatečnosti přitom není ostrý, intenzita prvosňatečnosti ve věku 28-31 let si je blízká. V roce 2014 uzavřelo nejvíce mužů první sňatek (v relaci na počet svobodných) ve věku 29-31 let (v každém věku 51-52 %) a nejvíce žen ve věku 27-29 let (69-71 %). Maximální věkově specifická intenzita prvosňatečnosti žen byla v roce 2014 na stejné úrovni jako v případě mužů před deseti lety.

K nejvýraznějšímu propadu úrovně sňatečnosti došlo v letech 2008 (o 5 p. b.) a 2009 (o 3-4 p. b.), po roce 2009 se již sňatečnost snižovala mírněji. Vzorec sňatkového chování se tak, zdá se, pomalu ustavuje. K významnějšímu růstu sňatečnosti svobodných ve věku nad 30 let, který by kompenzoval její nižší úroveň v mladších věcích však (prozatím) nedošlo.

Obr. 2.2 Sňatečnost svobodných podle pohlaví a věku, 2004–2014

Pozn.: Údaje vychází z jednovýchodných tabulek sňatečnosti svobodných.

Úhrnná sňatečnost svobodných, která vyjadřuje podíl osob, které při zachování řádu sňatečnosti, úmrtnosti a zahraničního stěhování svobodných uzavřely do dovršení 50. roku věku první sňatek, mezi roky 2004 a 2014 poklesla zhruba o deset procentních bodů. U mužů se snížila z 63,6 na 53,1 %, u žen z 69,8 na 60,8 %. Ještě nižší, dosud historicky minimální, byla sňatečnost v roce 2013: 51,4 % u mužů a 59,0 % u žen. Průměrný věk mužů a žen při prvním sňatku se mezi lety 2013 a 2014 nezměnil, zůstal na 32,3 roku u mužů a 29,8 roku u žen. Ve srovnání s rokem 2004 byli novomanželé v průměru téměř o 2 roky starší, stáří zejména v první půli sledovaného období (2004–2009).

Tab. 2.3 Sňatečnost svobodných, 2004–2014

Ukazatel	2004	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Úhrnná prvosňatečnost (%): muži	63,6	56,1	54,9	53,5	53,2	51,4	53,1
ženy	69,8	62,7	61,6	61,0	60,6	59,0	60,8
Průměrný věk při 1. sňatku: muži	30,5	32,0	32,2	32,2	32,3	32,3	32,3
ženy	28,0	29,2	29,4	29,6	29,6	29,8	29,8
Podíl svobodných mužů (%) ve věku: 25	88,9	93,9	94,5	94,5	94,7	94,9	94,8
35	47,1	57,1	58,5	59,7	60,0	61,6	60,4
45	37,8	45,6	46,9	48,2	48,5	50,2	48,6
Podíl svobodných žen (%) ve věku: 25	75,3	84,0	85,4	86,0	86,6	87,5	87,3
35	36,4	44,8	46,3	47,1	47,3	49,4	47,9
45	31,1	38,4	39,5	40,0	40,3	42,0	40,2

Pozn.: Údaje vychází z jednovýchodných tabulek sňatečnosti svobodných.

Posun prvního sňatku do vyššího věku dokumentují v tabulkách sňatečnosti také podíly svobodných v jednotlivých věcích. Mezi roky 2004 a 2014 se nejvíce zvýšil podíl svobodných ve věku 30 let: u mužů z 63 na 77 %, u žen ze 47 na 62 %. Zejména díky změnám v druhé půli sledovaného období byl u mužů výrazný také posun podílu svobodných ve věku 35 let (ze 47 na 60 %). Pod jednu polovinu se podíl svobodných podle výsledků tabulek sňatečnosti snížil v roce 2004 u mužů ve věku 34 let a u žen ve věku 30 let, zatímco v roce 2014 až ve věku 43 let, resp. 34 let.

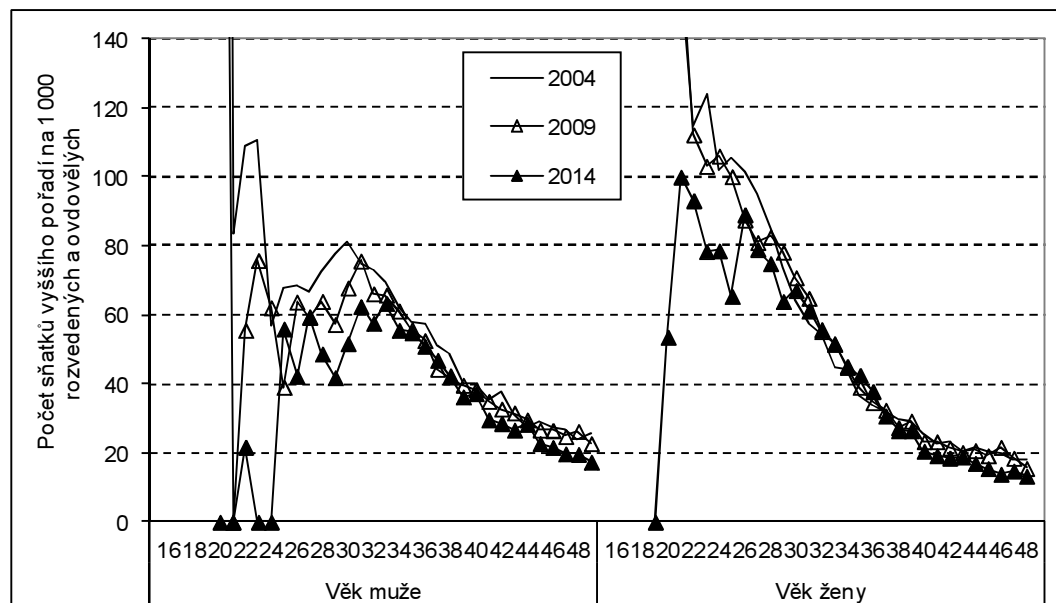

Tab. 2.4 Pravděpodobnost uzavření prvního sňatku podle pohlaví a věku (na 1 000 osob), 2004–2014

Věk	Muži							Ženy						
	2004	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2004	2009	2010	2011	2012	2013	2014
20	6,7	3,8	3,3	3,2	3,2	3,1	3,4	27,0	14,6	12,9	11,1	10,7	10,0	10,6
21	12,1	6,8	5,9	5,8	5,7	5,4	5,7	34,7	21,2	18,8	17,6	17,1	15,3	14,8
22	19,4	10,3	9,5	9,2	8,1	8,4	8,3	46,4	28,0	25,4	24,3	22,9	21,9	22,7
23	30,1	15,7	13,9	14,3	14,3	13,2	13,0	61,6	38,4	36,1	34,6	32,8	30,0	31,4
24	40,9	23,5	21,2	20,7	20,1	18,7	20,5	74,6	52,7	48,0	47,9	45,7	42,4	43,0
25	52,2	30,5	28,8	29,0	27,5	25,9	27,3	85,1	63,8	60,5	56,0	58,0	52,7	53,8
26	61,3	40,5	37,8	35,5	35,8	33,0	35,1	93,0	71,8	68,5	67,5	65,6	61,9	64,0
27	70,9	50,1	45,0	43,6	42,8	41,4	42,1	96,6	78,3	75,9	71,5	73,7	65,4	70,0
28	71,1	53,3	52,2	49,3	48,4	46,4	46,9	88,3	77,7	75,6	70,7	72,8	68,9	68,6
29	72,4	58,5	56,2	53,6	53,2	49,4	51,9	80,6	73,1	72,7	69,7	72,7	68,7	71,3
30	70,2	57,8	56,1	53,5	53,1	50,9	50,8	68,8	62,6	62,9	64,4	65,9	61,3	64,7
31	62,8	52,5	54,2	50,4	52,2	48,7	51,5	54,7	55,3	55,3	55,5	53,9	53,4	56,3
32	59,7	52,4	49,2	49,0	47,8	45,9	49,1	45,9	48,0	46,4	48,4	46,8	46,6	50,5
33	50,6	46,4	46,9	44,3	45,1	42,7	45,1	45,2	41,6	40,5	43,6	40,6	40,4	44,7
34	43,8	41,6	41,7	41,6	40,1	37,8	40,1	40,2	35,8	34,4	36,1	36,3	35,2	37,9
35	40,8	37,6	37,9	36,4	35,5	35,2	37,0	26,9	27,6	29,7	30,4	29,2	30,3	31,5
36	33,0	31,9	33,4	30,9	31,9	30,0	32,5	20,0	22,6	25,6	24,8	24,2	25,0	27,5
37	28,8	31,3	26,5	27,6	28,7	26,6	29,0	18,6	20,4	20,9	22,5	21,4	22,6	22,3
38	23,6	26,4	23,2	23,6	24,6	23,6	23,5	20,8	19,3	18,6	17,1	18,8	19,1	21,3
39	24,8	23,2	24,5	23,3	20,9	22,6	23,0	13,9	17,4	18,5	19,7	16,7	16,1	19,4
40	18,0	19,2	18,3	18,9	17,6	16,8	17,6	14,8	11,0	12,6	12,7	14,3	12,9	16,3
41	14,8	16,0	15,7	14,7	16,1	14,5	14,7	12,8	11,7	11,2	10,4	11,2	8,8	10,4
42	13,7	13,8	14,7	12,2	12,7	13,0	14,3	10,5	9,9	8,6	11,1	8,6	9,2	8,6
43	10,9	12,3	11,7	13,1	12,9	10,4	12,1	9,3	7,5	6,9	7,3	7,6	9,2	7,5
44	9,4	10,3	10,5	10,0	8,7	10,1	11,2	7,4	6,0	5,7	5,8	5,7	8,1	7,3

Pozn.: Údaje vychází z jednovýchodných tabulek sňatečnosti svobodných.

Sňatečnost vyššího pořadí má věkově specifický profil odlišný. Nejvyšší je intenzita opakované sňatečnosti u nejmladších sňatku-schopných osob kolem 20. roku věku, pod vlivem malé četnosti událostí zde však silně kolísá. S rostoucím věkem má sňatečnost rozvedených/ovdovělých klesající trend, u žen plynulý, u mužů až zhruba od 30. roku věku. Intenzita opakované sňatečnosti je přitom mírně vyšší než v případě svobodných vstupujících do prvního manželského svazku. I zde, u opakované sňatečnosti, byl trend intenzity sňatečnosti klesající i z časového hlediska, v průběhu období 2004–2014.

Obr. 2.3 Sňatečnost* vyššího pořadí podle pohlaví a věku, 2004–2014

* Počet sňatků vyššího pořadí na tisíc osob rodinného stavu rozvedený/á a ovdovělý/á k 1. 1. daného roku podle roku narození (věk na ose x je věkem dosaženým v průběhu roku 2014).

Úhrnná úroveň sňatečnosti vyššího pořadí se však primárně hodnotí prostřednictvím ukazatele úhrnná sňatečnost rozvedených, který vychází z měr sňatečnosti podle doby uplynulé od rozvodu a je nezávislý na věku osoby. Vyjadřuje, kolik (v %) rozvedených uzavře další manželství. Nový sňatek uzavírají rozvedení nejčastěji hned v prvním roce po rozvodu (4 ze 100 rozvedených v roce 2014), přičemž zůstává otázkou, jaká je reálná doba mezi rozpadem předchozího svazku a uzavřením nového manželství a nakolik se oficiální, právně stvrzený rozpad předchozího manželství odkládá na dobu, kdy již je nový sňatek plánován, a tedy brzy na to uzavřen. S rostoucí dobou uplynulou od rozvodu sňatečnost rozvedených plynule klesá. Do dalšího manželství přitom vždy s mírně vyšší intenzitou vstupují rozvedení muži, než tak činí rozvedené ženy.

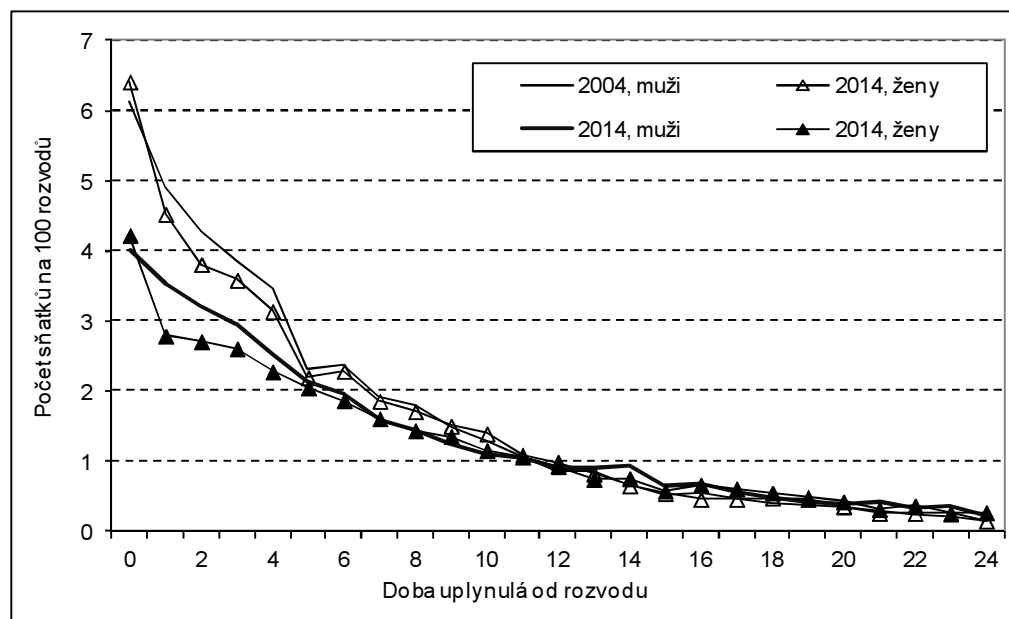
Tab. 2.5 Sňatečnost rozvedených, 2004–2014

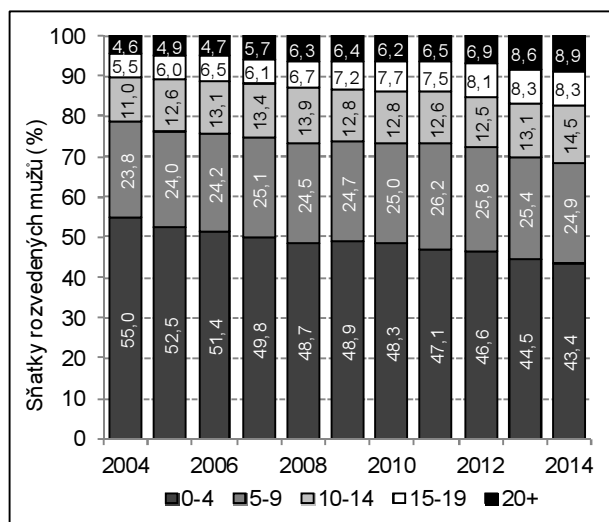
Ukazatel	2004	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Úhrnná sňatečnost rozvedených (%) - muži	41,8	40,4	38,4	36,9	36,4	34,7	35,4
- ženy	40,8	38,9	37,2	36,6	34,9	33,5	33,6
Průměrná doba mezi rozvodem a sňatkem - muži	6,7	7,5	7,5	7,5	7,6	8,0	8,1
- ženy	7,0	7,9	7,8	7,8	8,0	8,3	8,5
Míry sňatečnosti mužů podle doby od rozvodu: 0-1	5,5	4,8	4,5	4,2	4,1	3,9	3,8
2-3	4,1	3,5	3,4	3,3	3,2	2,8	3,1
4-5	2,8	2,6	2,5	2,5	2,5	2,3	2,3
6-9	1,9	1,9	1,8	1,7	1,6	1,6	1,6
10-19	0,7	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8
20-24	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Míry sňatečnosti žen podle doby od rozvodu: 0-1	5,5	4,5	4,3	4,2	3,8	3,8	3,5
2-3	3,7	3,1	3,0	3,1	2,8	2,5	2,6
4-5	2,6	2,5	2,4	2,3	2,3	2,1	2,2
6-9	1,8	1,9	1,7	1,7	1,6	1,5	1,6
10-19	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
20-24	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

Pozn.: Průměrná doba mezi rozvodem a dalším sňatkem je vypočtena z rozložení intenzit sňatečnosti rozvedených.

U obou pohlaví došlo mezi lety 2004 a 2014 k poklesu sňatečnosti v kratších délkách od rozvodu. To se projevilo v hodnotě průměrné doby mezi rozvodem a dalším sňatkem, která během tohoto desetiletého období vzrostla o 1,5 roku. Za současných podmínek by rozvedení muži uzavírali v průměru nový sňatek po 8,1 roku od rozvodu, ženy po 8,5 roku. Celková úroveň úhrnné sňatečnosti rozvedených přitom od roku 2004 poklesla o více než šest procentních bodů na 35,4 % (muži) a 33,6 % (ženy). Takový podíl rozvedených by při setrvání podmínek roku 2014 znovu vstoupil do manželství. Prozatím minimální hodnoty úhrnné sňatečnosti rozvedených však patří roku 2013 (34,7 %, resp. 33,5 %), stejně jako u sňatečnosti svobodných.

Obr. 2.4 Sňatečnost rozvedených podle pohlaví a doby od rozvodu, 2004 a 2014

Obr. 2.5 Sňatky rozvedených mužů podle doby od rozvodu (%), 2004–2014

Také v celkovém absolutním počtu sňatků rozvedených osob tradičně převládají sňatky do několika málo let po rozvodu. Do skupiny sňatků do 5 let od rozpadu předchozího manželství v roce 2014 patřilo 43 % (u mužů), resp. 41 % (u žen) sňatků rozvedených. Před rokem 2007, resp. 2006 však byl jejich podíl více než padesátiprocentní a v roce 2004 činil ještě 55, resp. 54 %. Počet sňatků má dlouhodobě klesající trend a tak se zmenšuje i soubor rozvedených, kteří by potenciálně mohli uzavírat další manželství.

Poměrně stabilní, na úrovni jedné čtvrtiny, bylo v období 2004–2014 zastoupení sňatků po 5-9 letech po rozvodu, v roce 2014 se k ní řadilo 25, resp. 26 % sňatků rozvedených. V dalších pětiletých skupinách

doby od rozvodu již sňatků postupně relativně přibývá. Zastoupení sňatků po 20 a více letech od rozvodu na celkovém počtu sňatků rozvedených se zvýšilo u obou pohlaví z 5 na 9 %.

Meziroční přírůstek v počtu sňatků v roce 2014 (o 2,1 tisíce) z určité části souvisel se zlepšením statistické evidence sňatků uskutečněných v cizině¹. To se projevilo také ve složení sňatků podle státního občanství snoubenců, kdy podíl sňatků s alespoň jedním cizincem v páru byl historicky nejvyšší – 11,4 %, o dva procentní body vyšší než v roce 2013. Relativně nejvíce meziročně přibýlo sňatků dvou cizích státních občanů, kterých bylo za rok 2014 evidováno 365, nejčastěji občanů Ukrajiny, Ruska či Slovenska. Nejpočetnější však byla tradičně skupina sňatků, kdy žena, státní občanka ČR, uzavírá sňatek s cizincem (3 048 sňatků a 58 % sňatků s cizincem). Mezi ženichy dominovali Slováci, Němci a Britové. Zhruba jedna třetina sňatků s cizincem připadla na sňatek muže - českého občana s cizinkou. V roce 2014 jich bylo celkem 1 802 a nejvíce nevěst bylo občanek Slovenska, Ukrajiny a Ruska.

Tab. 2.6 Sňatky podle státního občanství snoubenců*, 2004–2014

	2004	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sňatky alespoň s 1 cizincem	5 052	4 369	4 324	4 356	4 283	4 086	5 215
- podíl na všech sňatcích (%)	9,8	9,1	9,2	9,7	9,5	9,4	11,4
Sňatky - žena ČR + cizinec	2 969	2 374	2 403	2 384	2 344	2 370	3 048
státní občanství muže: Slovensko	523	616	643	679	662	667	717
Německo	319	256	277	259	227	238	361
Velká Británie	149	216	236	238	230	182	256
Sňatky - muž ČR + cizinka	2 011	1 803	1 707	1 722	1 663	1 473	1 802
státní občanství ženy: Slovensko	639	787	733	736	719	710	830
Ukrajina	579	433	370	387	387	240	213
Rusko	134	111	125	121	125	108	155
Sňatky - oba cizinci	72	192	214	250	276	243	365
z toho: dva Ukrajinci	13	38	55	47	58	51	80
dva Rusové	1	20	18	31	26	28	39
dva Slováci	10	17	13	13	26	20	31

* Výběr a řazení občanství podle četnosti v roce 2014.

¹ Počet sňatků hlášených zvláštní matrikou v Brně, které se uskutečnily v cizině, meziročně vzrostl o 1,0 tisíce.